

RP 46/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kommunallagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att kommunallagen ändras med anledning av den redogörelse som avgetts om lagen.

Rollerna för de kommunala organen förtydligas bl.a. genom att vissa bestämmelser om fullmäktiges uppgifter och om beredningen av fullmäktigeärenden preciseras. I lagen föreslås dessutom en bestämmelse med stöd av vilken fullmäktiges arbetsordning på vissa villkor kan innehålla bestämmelser om yttranderätten och om begränsning av längden på anförandena i fullmäktige. I fråga om

anhängiggörande av ett ärende som gäller återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid föreslås bli bestämt på samma sätt som i fråga om kommundirektören. I fråga om samkommuner ändras bestämmelserna om ändring av grundavtalet och om valbarhet. Dessutom föreslås vissa ändringar av i första hand teknisk natur.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	3
3. Propositionens verkningar	4
4. Beredningen av propositionen	5
DETALJMOTIVERING.....	6
1. Lagförslag	6
2. Ikraftträdande.....	11
3. Lagstiftningsordning	11
LAGFÖRSLAG	13
om ändring av kommunallagen.....	13
BILAGA.....	16
PARALLELLTEXTER.....	16
om ändring av kommunallagen.....	16

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Kommunallagen (365/1995) trädde i kraft den 1 juli 1995. Lagens 8 och 9 kap., vilka gäller kommunens ekonomi och granskning, trädde dock i kraft vid ingången av 1997.

När riksdagen godkände regeringens proposition med förslag till kommunallag (RP 192/1994 rd) förutsatte den att regeringen före utgången av 1999 avger en redogörelse till riksdagen om konsekvenserna för den kommunala förvaltningen och verksamheten av den nya kommunallagen samt om andra frågor som aktualiserats vid tillämpningen av lagen. Statsrådet avgav en redogörelse till riksdagen den 23 september 1999 (SRR 3/1999 rd).

Redogörelsen tog främst fasta på de bestämmelser som har lett till ändrad praxis i kommunerna eller som har visat sig besvärliga att tillämpa. Det ansågs inte nödvändigt att i det skedet göra någon bedömning av de ändringar som senare hade gjorts i kommunallagen.

Riksdagen godkände den 7 juni 2000 ett uttalande med anledning av redogörelsen utifrån förvaltningsutskottets betänkande (FvUB 11/2000 rd). Kommunallagen ger kommunerna möjlighet att tillgripa olika lösningar genom att den luckrar upp den tidigare regleringen av kommunernas förvaltning, ekonomi och verksamhet. Kommunerna har visserligen inte utnyttjat alla de alternativ som lagen tillåter. Förvaltningsutskottet ansåg att kommunallagen allmänt taget hade fungerat bra i praktiken. Eftersom syftet med lagen har uppnåtts på de flesta punkter finns det inte något behov av en större översyn av lagen. Vissa detaljer kräver dock ändringar.

Den nya grundlagen trädde i kraft den 1 mars 2000. I grundlagen preciseras särdragen inom den kommunala självstyrelsen. I grundlagen finns dessutom bestämmelser om utfärdande av normer på lägre nivå och av myndiganden att utfärda dem. Giltighetstiden för den tidsbundna lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/1989) förlängdes från ingången av 1997 och lagen upphörde att gälla den 29 februari 2000. Även till denna del är således

smärre uppdateringar på sin plats.

Regleringen på lagnivå av den rättsliga ställningen för kommunala tjänsteinnehavare bör kompletteras efter det att grundlagen trätt i kraft. Inrikesministeriet har tillsatt en kommitté som skall göra upp ett förslag till lagstiftning om den rättsliga ställningen för kommunala tjänsteinnehavare. Tidsfristen för arbetet löper ut i slutet av november 2001. Till denna del är det således inte motiverat att i detta skede göra några ändringar i bestämmelserna i kommunallagen.

Den utredningsman som utrett kommunernas finansiella ställning och systemet med statsandelar till kommunerna överlämnade sitt utredningsarbete till inrikesministeriet den 18 januari 2001. Utredningen och det fortsatta arbetet utgör en egen helhet, och avsikten är att inte koppla frågorna i anslutning till dem till den lagändring som nu föreslås.

Förvaltningsutskottet har tillställt inrikesministeriet en lagmotion med förslag till ändring av 16 § 2 mom. kommunallagen så, att inom undervisningsförvaltningen i tvåspråkiga kommuner kan även de som tillhör en annan språkgrupp utses till medlemmar i organ eller sektioner, om språkförhållandena bland befolkningen i kommunen tillåter det. Utskottet har framfört att lagmotionen i mån av möjlighet bör beaktas vid ministeriet när den för handen varande regeringspropositionen bereds.

Statsrådet tillsatte den 26 augusti 1999 en kommitté som som bäst bereder en revidering av språklagsstiftningen. Den angelägenhet som avses i lagmotionen bör lämpligen behandlas som ett led i den aktuella språklagsstiftningshelheten, och därför har den inte behandlats vid beredningen av denna proposition.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att förtydliga och precisera kommunallagen med anledning av de behov av ändringar som framkommit i samband med redogörelsen och därefter. I detta skede finns det inte någon anledning att vidta några större ändringar i

lagstiftningen.

I samband med redogörelsen aktualiserades bl.a. frågan om möjligheterna att i lagen tydligare än förut trygga fullmäktiges beslutanderätt samt möjligheterna att förebygga behörighetskonflikter mellan organen. När ändringar av de bestämmelser som gäller detta har prövats har det ansetts att de gällande bestämmelserna om organisering av kommunalförvaltningen, fullmäktiges, styrelsens och de övriga kommunala organens uppgifter samt om överföring av behörighet i princip fungerar. Det har dock ansetts nödvändigt att föreslå vissa preciseringar i fråga om beslutsfattandet och beredningen gällande kommunens funktioner och ekonomi. Preciseringarna beskrivs nedan.

När ett flexiblar alternativ till tidsfristen i 24 § 2 mom. har prövats, har tolkningen blivit att den gällande ordalydelsen inte hindrar att kommundirektören väljs till kommunstyrelsens ordförande även under fullmäktigeperioden. Det politiska ansvaret förutsätter dock att mandattiden även i sådana fall upphör vid fullmäktigeperiodens slut. Det föreslås således inte några ändringar i bestämmelsen.

I sitt betänkande angående redogörelsen ansåg förvaltningsutskottet att det kunde vara bra att få fram erfarenheter inte bara av de möjligheter som den nuvarande kommunallagen tillåter utan också om en sammanslagning av den politiska ledningen med den professionella ledningen, till exempel med hjälp av den s.k. borgmästarmodellen, som utgår från förtroendemannaoorganisationen, och att detta kunde göra sig med hjälp av en särskild försökslagstiftning. Vid riksdagen har också väckts en lagmotion om borgmästarmodellen. Vid beredningen av denna proposition har det inte ansetts nödvändigt att föreslå att modellen intas i kommunallagen. Frågan om försökslagstiftningen skall utvärderas särskilt.

Vissa åsikter har framförts i fråga om striktare begränsningar av valbarheten vad gäller kommunstyrelsen och nämnderna. Med hänsyn till att begränsningarna av valbarhet i Finland är strikta även vid en internationell jämförelse och att begränsningar av valbarheten innebär intrång i den rätt till inflytande som individerna har enligt grundlagen, har

det dock inte ansetts nödvändigt att begränsningarna görs striktare.

Fullmäktiges uppgifter preciseras genom att de ärenden som den skall besluta om (13 §) kompletteras med ett uttryckligt omnämnande av grunderna för placeringsverksamheten.

Det föreslås att 15 §, som gäller fullmäktiges arbetsordning, kompletteras med en bestämmelse som gör det möjligt att i arbetsordningen på vissa villkor ta in bestämmelser om yttranderätten och begränsa längden på anförandena.

I fråga om anhängiggörande av ärenden som gäller återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid (21 §) föreslås bli bestämt på samma sätt som i fråga om kommundirektören, varvid saken kan väckas av kommunstyrelsen eller en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige.

Det föreslås att beredningen av fullmäktigeärenden (53 §) förtydligas så, att kommunstyrelsen inte skall bereda sådana ärenden där tillfälligt utskott ansvarar för beredningen. Utskottet skall dock inhämta kommunstyrelsens utlåtande i de ärenden som det skall bereda. Syftet är att säkerställa att fullmäktige också känner till kommunstyrelsens åsikt.

I fråga om samkommuner föreslås att grundavtalet även i frivilliga samkommuner skall kunna ändras på samma sätt som i tvångssamkommuner, dvs. om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder ändringen och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner (79 §). Valbarheten till samkommunens organ utvidgas så, att till en direktion och en kommitté skall kunna väljas också den som inte är valbar till andra organ i samkommunen eller vars hemkommun inte är medlemskommun i samkommunen (82 §).

I propositionen föreslås dessutom vissa ändringar av i första hand teknisk natur.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några ekonomiska verkningar.

Ur organisatorisk synvinkel förtydligar propositionen uppgiftsfördelningen mellan de kommunala organen och minskar därmed

riskerna för behörighetskonflikter. Propositionen syftar också till att möjliggöra mera välfungerande förfaranden i kommunerna och att tillhandahålla förutsättningar för effektivt arbete.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag. Utlåtande om propositionen har begärts hos justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, undervisningsministeriet, Finlands Kommunförbund samt revisions-

nämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin. Största delen av remissinstanserna hade ingenting att anmärka och kommentarerna gällde närmast kompletteringar till motiveringen. I fråga om lagförslaget framförde justitieministeriet att den föreslagna bestämmelsen om begränsning av yttranderätten i 15 § bör preciseras. Anmärkningarna har i mån av möjlighet beaktats i propositionen.

Förslaget har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

3 §. *Tillämpning av stadgandena.* I 1 mom. bestäms om förhållandet mellan kommunallagen och annan lagstiftning. Kommunallagen är sekundär jämfört med speciallagarna. Enligt den gällande bestämmelsen åsidosätts kommunallagen även när något annat stadgas eller bestäms med stöd av ett specificerat bemyndigande i lag. Det föreslås att momentet ändras så, att bestämmelsen om bemyndigandet slopas.

Bestämmelsen om ett specificerat bemyndigande har närmast ansetts styra författningsberedningen ("bemyndigandet skall vara specificerat"). Bestämmelsen har syftat till att begränsa normgivningen på lägre nivå än lag på samma sätt som i 4 § 2 mom. lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar, nedan normlagen, enligt vilket föreskrifter som gäller kommuner och samkommuner får meddelas endast med stöd av ett individualiserat bemyndigande i lag, om inte något annat följer av regeringsformen. Normlagen upphörde att gälla den 29 februari 2000. Efter det att den nya grundlagen trätt i kraft den 1 mars 2000 baserar sig begränsningarna i fråga om utfärdande av normer på lägre nivå än lag och om bemyndigande att utfärda dem direkt på grundlagen.

I grundlagen bestäms när utfärdandet av normer för kommunerna förutsätter en av riksdagen stiftad lag och när det är tillräckligt med en förordning eller en norm på lägre nivå. Genom lag skall bestämmas om bl.a. rösträtten i kommunalval och kommunala folkomröstningar (14 § 2 mom.), rätten att ta del i kommunernas förvaltning (14 § 2 mom.), grunderna för kommunernas förvaltning och kommunernas uppgifter (121 §), vissa omständigheter i anslutning till kommunalbeskattningen (121 § 2 och 3 mom.), grunderna för kommunindelning (122 § 1 mom.) samt grunderna för individens rättigheter och skyldigheter (80 § 1 mom.).

I 80 § 1 mom. grundlagen sägs att republikens president, statsrådet och ministerierna kan utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i denna grundlag eller i någon

annan lag. I motiveringen i regeringens proposition (RP 1/1998 rd) behandlas kraven på exakthet i fråga om bemyndigandet att utfärda förordningar. I de ärenden där grundlagen förutsätter reglering på lagnivå, kan behörighet delegeras till den myndighet som utfärdar förordningar bara i fråga om mindre betydande bestämmelser som kompletterar lagen. En sådan fullmaktslag skall uppfylla de krav på exakthet och på noggrant avgränsade bestämmelser som grundlagsutskottet på senare tid förutsatt i sin utlåtandepraxis (GrUU 15/1993 rd, GRUU 1, 12, 15 och 19/1996 rd).

Såsom en begränsning av befogenheten att utfärda förordningar innebär 80 § 1 mom. att en förordning inte får innehålla bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller om angelägenheter som enligt grundlagen annars hör till området för lag. I motiveringen i regeringens proposition sägs att behovet av en grundlagsbestämmelse som begränsar befogenheten att utfärda förordningar understryks av den omständigheten att en fullmaktslag, till följd av vissa särdrag i det område som regleras eller annars, kan fungera som en relativt rymlig ramlag och i motsvarande mån ge förordningsutfärdaren prövningsrätt. Motiveringen syftar till att hänvisa till att även om befogenheten att utfärda förordningar är rentav mycket rymlig enligt gällande lag, kan en förordning med stöd av bemyndigandet nu utfärdas bara inom ovan beskrivna gränser enligt den nya grundlagen.

Enligt 80 § 2 mom. grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. De ärenden som ett bemyndigande omfattar skall noggrant definieras i lagen. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande skall dessutom vara exakt avgränsat. Ett bemyndigande i lag kan ges endast om det finns särskilda skäl med hänsyn till föremålet för regleringen. Ett sådant särskilt skäl kan anses föreligga närmast när det är fråga om en sådan teknisk reglering av

smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning. Särskilda skäl som har samband med föremålet för regleringen förutsätter ibland att det utfärdas föreskrifter som kan ändras ofta och snabbt.

När utfärdandet av normer på lägre nivå än lag och av bestämmelser om bemyndigande att utfärda dem föreskrivs direkt i grundlagen enligt vad som framförts ovan, föreligger det inte längre något behov av att styra den författningsberedning som sker enligt bestämmelser i kommunallagen.

Den aktuella bestämmelsen i kommunallagen har betraktats som problematisk ur statsförfattningsrättslig synvinkel. Trots att bestämmelsen förutsätter ett individualiserat bemyndigande, har den i egenskap av en bestämmelse som stiftats i vanlig lagstiftningsordning inte kunnat hindra riksdagen från att senare stifta en lag där bemyndigandet utfärdas utan att individualiseras. Problemet har avhjälpits genom den nya grundlagen, där krav på individualisering uppställs enligt vad som anförts ovan.

Den aktuella bestämmelsen innefattar också ett problem i anslutning till hierarkin gällande rättsreglerna. Trots att avsikten har varit att påvisa kommunallagens sekundära karaktär, kan bestämmelsen också anses berättiga till undantag från kommunallagen med stöd av normer på lägre nivå än lag (GrUU 14/1999 rd). Till denna del står bestämmelsen i strid med de allmänna principerna om rättsreglernas hierarki och delegeringen av lagstiftningsmakten. Vid beredningen av den nya grundlagen ansågs 28 § 1 mom. regeringsformen vara onödig. Enligt momentet fick i en förordning inte tas in ett stadgande som innebär ändring av en lag. Momentet togs därför inte in i grundlagen. I detta avseende ansågs det vara tillräckligt att i grundlagen ta in en bestämmelse som begränsar tillämpningen av författningar på lägre nivå än lag (107 §). Principen om högre lag, vilken uttrycker rättsreglernas hierarki vid stiftandet, gäller dock alljämt. Om 1 mom. ändras enligt förslaget, undanröjs problemet ovan samtidigt som det säkerställs att bestämmelser som avviker från kommunallagen utfärdas genom lag eller på tillbörligt sätt med stöd av ett bemyndigande i lag.

13 §. *Fullmäktiges uppgifter*. Det föreslås

att 2 mom. 3 punkten kompletteras med en bestämmelse om att fullmäktige skall besluta om grunderna för placeringsverksamheten.

Med stöd av bestämmelsen om allmän kompetens i 2 § kommunallagen får kommunerna bedriva placeringsverksamhet med vissa begränsningar. Gränserna för verksamheten har definierats i högsta förvaltningsdomstolens praxis. Placeringarna bör i allmänhet främja mål som faller inom området för kommunens kompetens, t.ex. främja en förändring av näringsstrukturen och i anslutning till detta trygga sysselsättningen i regionen och på orten. Verksamhet som bara innebär strävan efter vinst faller inte inom området för kommunens kompetens. I enskilda fall gäller det att bedöma om verksamheten i bolagsordningen har definierats så att en investering i bolaget faller inom området för kommunens kompetens.

Kommunernas aktieäggande har traditionellt gällt företag som varit verksamma i kommunen och där ägandet har baserat sig på kommunens närings- och sysselsättningspolitiska intressen. I dag består dock en allt större del av kommunens aktieplaceringar av börsaktier, som kommunerna äger antingen direkt eller som fondandelar. Med placeringsverksamhet avses att penningtillgångar placeras i penningmarknadsinstrument, masskuldebrev, finansiella värdepapper, bankdepositioner och andra instrument för finansieringstillgångar.

Traditionella kompetenslärar kan inte tillämpas på dylik placeringsverksamhet. I allmänhet skaffar kommunerna inte börsaktier för att trygga arbetsplatser eller för att främja näringar utan för att placera sina likvida medel räntabelt och säkert. Även granskningen av kompetensen utgår från samma perspektiv: om placeringarna har gjorts systematiskt och med iakttagande av goda placeringsprinciper (t.ex. säkerhet, avkastning och spridning) kan placeringen i allmänhet också anses falla inom området för kompetensen. Det kan anses att genomförandet av detta förutsätter att kommunen definierar de faktorer som avgränsar placeringsverksamheten. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall fullmäktige besluta om grunderna för placeringsverksamheten.

Kommunens penningtillgångar bör place-

ras på ett betryggande och räntabelt sätt. Kreditrisken bör begränsas så att risken för att förlora kapitalet är liten. Fullmäktige bör ange det maximibelopp som kan placeras i värdepapper för finansieringstillgångar där det finns en kreditrisk. Sådana är bl.a. aktier, andelar i aktiefonder och företagscertifikat.

Fullmäktige bör också besluta om enligt vilka principer kommunens penningtillgångar binds i placeringsverksamheten för en längre tid än ett år. Principerna omfattar även spridning av placeringarna, vilken kan gälla placeringstiden, placeringsinstrumentet eller gäldenären.

Bestämmelser om överföring av behörigheten inom placeringsverksamheten bör finnas i förvaltningsstadgan eller i en annan instruktion. I fråga om enskilda placeringar är det motiverat att överföra behörigheten till kommunstyrelsen eller den tjänsteinnehavare som ansvarar för placeringsverksamheten.

15 §. *Fullmäktiges arbetsordning.* Enligt ett avgörande av högsta förvaltningsdomstolen (HFD 9.2.2000/248) hade stadsfullmäktige inte genom fullmäktiges arbetsordning kunnat bestämma om fullmäktigeledamöternas yttranderätt. Enligt högsta förvaltningsdomstolen skall yttrandefriheten begränsas eller regleras genom lag. Arbetsordningen var således inte tillräcklig. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande baserade sig på att enligt bestämmelsen om yttrandefrihet i tidigare 10 § regeringsformen och i gällande 12 § i grundlagen skall närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag.

Genom regleringsförbehållet i bestämmelsen om yttrandefrihet har regleringen av utövandet av yttrandefriheten kvarhållits på lagnivå samtidigt som lagstiftarna, i anslutning till den allmänna skyldigheten att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna, har ålagt skyldighet att utfärda bestämmelser som preciserar yttrandefriheten och tryggar utövandet av den (GrUB 25/1994 rd och GrUU 19/1998 rd).

Regleringsförhålllet innebär i princip ett förbud mot att genom bestämmelser på lägre nivå än lag bestämma om begränsningar i fråga om yttrandefriheten eller om utövandet av den. I 80 § 1 mom. grundlagen sägs dessutom att genom lag skall utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättighe-

ter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. På vissa villkor och i strikt avgränsade situationer får bestämmelser om detaljer i anslutning till utövandet av yttrandefriheten utfärdas även genom författningar på lägre nivå än lag. (GrUB 25/1994 rd och RP 1/1998 rd)

Kravet på reglering på lagnivå är nära förknippat med kravet på noggrant avgränsad och exakt reglering. Lagbestämmelserna skall vara tillräckligt noggrant avgränsade och exakta så, att det väsentliga innehållet i begränsningarna framgår av lagen och att alla väsentliga bestämmelser om utövande av yttrandefriheten utfärdas genom lag. Grunderna för begränsningarna bör uppfylla kraven på godtagbarhet, ett vägande behov och proportionalitet. (GrUB 25/1994 rd)

Enligt gällande 15 § kan fullmäktiges arbetsordning innehålla bestämmelser om bl.a. fullmäktiges verksamhet. Detta har ostridligt ansetts innebära att arbetsordningen kan innehålla bestämmelser om det tekniska i fråga om anföranden och om t.ex. i vilken ordning fullmäktigeledamöterna får yttra sig. I vissa kommuner har det varit nödvändigt att effektivisera fullmäktiges arbete och tidsanvändning genom att begränsa längden på anförandena. På grund av grundrättstolkningen i ovan nämnda beslut av högsta förvaltningsdomstolen och på grund av bestämmelserna i grundlagen har det ansetts nödvändigt att en bestämmelse som möjliggör detta tas in direkt i kommunallagen.

Kommunerna har med stöd av sin självstyrelse en viss rätt att utfärda normer. I anslutning till de kommunala tjänstestadgorna har grundlagsutskottet ansett att kommunerna genom lag kan anvisas en något större rätt att utfärda normer än statliga myndigheter. Den kommunala självstyrelsen utgör dock inte någon grund för en friare tolkning av kravet enligt 80 § 1 mom. grundlagen att genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter (GrUU 3/2000 rd).

Fullmäktige är det högsta organet i kommunen och kärnan för det demokratiska beslutsfattandet i kommunen. Fullmäktiges arbetsordning är en kommunal instruktion som fullmäktige själv har godkänt och enligt vilken fullmäktige organiserar sin verksamhet.

Med stöd av vad som anförts ovan kan fullmäktige bemyndigas att i strikt avgränsade situationer meddela närmare bestämmelser om detaljerna i fråga om utövande och begränsning av yttrandefriheten, förutsatt att det väsentliga innehållet i begränsningarna framgår av lagen, att alla väsentliga bestämmelser om utövande av yttrandefriheten utfärdas genom lag och att grunderna för begränsningarna uppfyller de ovan nämnda kraven på godtagbarhet, vägande behov och proportionalitet.

Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan fullmäktige i sin arbetsordning utfärda bestämmelser om yttranderätten och begränsa längden på anförandena. Bestämmelserna får dock bara vara sådana som är nödvändiga för att fullmäktiges sammanträde skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt och för att säkerställa att sammanträdet förlöper störningsfritt inklusive talarens skyldighet att hålla sig till det ärende som behandlas. Bestämmelserna får inte strida mot jämställdhetsprincipen eller hindra fullmäktige att uttrycka sin ståndpunkt i det ärende som behandlas. En begränsning av längden på anförandena innebär inte något intrång i rätten att diskutera, eftersom de som bett om ordet inte kan förvägras detta. Bestämmelsen syftar till att säkerställa ett smidigt och störningsfritt sammanträde och därmed effektivisera tidsanvändningen utan att den yttrandefrihet som föreskrivs i grundlagen kränks.

21 §. *Återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid.* När bestämmelsen har tillämpats har det upplevts som problematiskt att redan en enda fullmäktigledamot genom sitt initiativ kan inleda beredningen av ett ärende som skall avgöras av fullmäktige. Det föreslås därför att paragrafen ändras så att bestämmelserna om anhängiggörande av ett ärende följer paragrafen om uppsägning av kommundirektören (25 §). Saken skall då kunna väckas på framställning av kommunstyrelsen eller av en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige.

36 §. *Valbarhet till andra organ.* I 1 mom. finns bestämmelser om en persons valbarhet till nämnder. I 3 punkten ingår ett fel: ordet "organet" bör ändras till "nämnden".

Ändringen föreslås inte i 1 och 2 punkten.

40 och 41 §. *Felaktigt förfarande i förtro-*

endeuppdrag. Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget. I paragraferna finns bestämmelser om bl.a. när förtroendevalda kan avstängas från sitt uppdrag för den tid utredningen eller rättegången pågår. Beslutet om avstängning skall verkställas omedelbart, eftersom avstängningsåtgärdens karaktär så kräver. För tydlighetens skull är det nödvändigt att i lagen konstatera att beslutet om avstängning kan verkställas omedelbart. Det föreslås därför att en bestämmelse om detta fogas till 40 § 2 mom. och 41 § 1 mom.

47 §. *Felaktigt förfarande i tjänsteutövning och avstängning från tjänsteutövningen.* I paragrafen finns bestämmelser om bl.a. när en tjänsteman kan avstängas från sin tjänst eller från tjänsteutövning för den tid utredningen eller rättegången pågår. På samma grunder som i fråga om 40 och 41 § föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till 47 §. I momentet föreslås bli bestämt om verkställigheten av i 2 och 3 mom. avsedda beslut om avstängning.

53 §. *Beredning av fullmäktigeärenden.* Enligt 22 § skall fullmäktige bland sina ledamöter tillsätta ett tillfälligt utskott för att bereda ärendet då uppdraget för förtroendevalda skall återkallas enligt 21 § samt då kommundirektören skall sägas upp eller förflyttas till andra uppgifter enligt 25 §. Tillsättandet av ett tillfälligt utskott befriar dock inte kommunstyrelsen från beredningen av ärendet. Enligt 53 § skall kommunstyrelsen bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av den revisionsnämnd som avses i 71 §.

Tillfälliga utskotts beredningsansvar förtydligas och stärks så, att kommunstyrelsen inte skall bereda de ärenden som tillfälliga utskott skall bereda enligt lagen. På så sätt undviks också de problem som uppstår när kommunstyrelsen återkallar sitt eget uppdrag på grund av brist på förtroende.

Dessutom föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen, enligt vilket det tillfälliga utskottet i de ärenden som det skall bereda alltid skall inhämta kommunstyrelsens utlåtande innan ärendet behandlas i fullmäktige. På så sätt säkerställs att fullmäktige också känner till kommunstyrelsens åsikt.

68 §. *Bokslut.* Genom en ändring av 1

mom. förtydligas kommunstyrelsens roll vid beredningen och upprättandet av bokslutet. Ändringen är av teknisk natur och dagens situation förändras inte i sak.

Enligt gällande 53 § skall kommunstyrelsen bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av den revisionsnämnd som avses i 71 §. Enligt 71 § 2 mom. skall revisionsnämnden bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige skall fatta beslut om. Revisionsnämnden ansvarar alltså för att ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin bereds för behandling i fullmäktige. Beredningen av behandlingen och godkännandet av bokslutet har föranlett situationer som lämnat utrymme för tolkningar. Problemen har delvis lösts med hjälp av högsta förvaltningsdomstolens avgörande 26.8.1999/2129, utgående från vilket kommunerna också meddelats anvisningar om hur bokslutet skall beredas för fullmäktige. Det är dock nödvändigt att ytterligare precisera detta i lagen. Bokslutet upprättas enligt 68 §. Till bokslutet hör resultaträkning, balansräkning och bilagor till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet skall föreläggas fullmäktige före utgången av juni året efter räkenskapsperioden. Bokslutet undertecknas av ledamöterna i kommunstyrelsen och kommundirektören. Därefter ges det till revisorerna för granskning. Revisorerna skall i sin revisionsberättelse ta ställning till om bokslutet bör godkännas och ansvarsfrihet beviljas de redovisningsskyldiga. Revisionsnämnden skall bereda ärenden i anslutning till revisionsberättelsen, dvs. även revisionsnämnden skall ta ställning till om bokslutet bör godkännas. Till denna del behandlas ärendet i fullmäktige utgående från revisionsnämndens förslag. Själva bokslutet har däremot upprättats av kommunstyrelsen, och det behandlas i fullmäktige utgående från kommunstyrelsens beredning. Kommunstyrelsen svarar med andra ord för innehållet i bokslutet.

Det är i princip möjligt att revisionsnämnden anser att bokslutet innehåller så pass många fel eller brister att den inte kan föreslå

att bokslutet godkänns. I praktiken är det dock osannolikt att man råkar i en dylik situation, därför att revisorerna vanligen preliminärt granskar bokslutskalkylerna innan bokslutet behandlas i styrelsen. Om revisionen dock visar att bokslutet innehåller brister eller fel, skall revisorerna i enlighet med 73 § 3 mom. underrätta kommunstyrelsen och revisionsnämnden. Om missförhållandena är väsentliga på så sätt att de äventyrar möjligheten att lämna riktiga och tillräckliga uppgifter om verksamheten under räkenskapsperioden, om ekonomin och om ansvarsområdena, behandlar kommunstyrelsen bokslutet på nytt och rättar det. Å andra sidan kan revisorerna anse att det är onödigt att styrelsen behandlar bokslutet på nytt. Bokslutet kan i stället kompletteras med rättelse- eller tilläggsuppgifter i revisionsberättelsen.

Tidigare var tröskeln för att rätta bokslutet i styrelsen ibland hög, vilket t.om. kunde leda till att uppgifterna rättades och kompletterades utanför det formella beslutsförfarandet. Vid övergången till det nya bokföringssystemet 1997 innehöll finansieringsanalyserna och koncernbalansräkningarna väsentliga fel och brister, vilka för säkerställandet av riktiga och tillräckliga uppgifter måste rättas innan boksluten godkändes. På så sätt blev det vanligare att styrelserna rättade bokslutet på eget initiativ. Förfarandet närmade sig ett allmänt accepterat förfarande där felaktiga beslut rättas till.

79 §. *Ändring av grundavtalet.* Paragrafens 2 mom. ändrades redan tidigare så, att i samkommuner som baserar sig på tvångsmedlemskap kan grundavtalet ändras om två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring. Dessutom förutsätts att dessa medlemskommuners invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner. För att grundavtalet skall godkännas och ändras i andra samkommuner förutsätts att de kommuner som är medlemmar i samkommunen är eniga.

Även i samkommuner som baserar sig på frivillighet har kravet på enighet visat sig vara ett problem när grundavtalet skall godkännas eller ändras. Trots att frivilliga samkommuner i princip är ett smidigare alternativ än obligatoriska samkommuner, kan det

också i frivilliga samkommuner uppkomma en svår konfliktsituation, om t.ex. en enskild kommun förhindrar en sådan ändring av förvaltningsstrukturerna som skulle göra funktionerna smidigare, eftersom den anser att ändringen inte är förenlig med dess intressen.

Bestämmelsen hör samman med den självstyrelse för kommunernas invånare som tryggas i 121 § grundlagen. Grundlagsutskottet behandlade frågan i fråga om s.k. tvångssamkommuner i sitt utlåtande 31/1996 rd. Den bestämmelse om frivilliga samkommuner som nu föreslås är förenlig med grundlagsutskottets linje.

Det föreslås därför att paragrafen ändras så, att en ändring av grundavtalet skall godkännas även i frivilliga samkommuner, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder ändringen och om deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

82 §. *Valbarhet till samkommunens organ.* I 36 § 3 mom. sägs att till en direktion och en kommitté kan väljas också den som inte är valbar till kommunstyrelsen och nämnder eller vars hemkommun kommunen inte är. På så sätt har det säkerställts att tillräcklig expertis fås till t.ex. affärsverkens direktioner.

Bestämmelser om valbarhet till samkommunens organ finns i 82 §, och 36 § tillämpas inte till någon del i samkommuner. I synnerhet i fråga om samkommuner för yrkesutbildning och i yrkeshögskolor föreligger det dock ett behov av en liknande uppluckring av begränsningen av valbarheten som i primärkommunerna. Dessa utbildningsformer har behov av utomstående expertis även från den privata sektorn. Eftersom uppgifterna i yrkeshögskolorna kräver speciella sakkunskaper, kan organens expertis säkerställas genom att behörighetsbestämmelserna ändras i analogi med 36 § 3 mom. Det föreslås att lagen ändras så, att även till en direktion och en kommitté i en samkommun skall kunna väljas också den som inte är valbar till andra organ i samkommunen eller vars hemkommun inte är medlemskommun i samkommunen.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som

möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

3. Lagstiftningsordning

Den föreslagna lagen innehåller vissa bestämmelser som är av betydelse för den kommunala självstyrelsen och de grundläggande fri- och rättigheterna.

Den föreslagna kompletteringen av 15 §, som gäller fullmäktiges arbetsordning, hänför sig dels till bestämmelserna om yttrandefrihet i 12 § grundlagen, dels till den kommunala självstyrelse som tryggas i 121 § grundlagen. Bestämmelsen gäller yttranderätt och begränsning av längden på anförandena vid fullmäktiges sammanträde. Med stöd av bestämmelsen får fullmäktige i arbetsordningen meddela sådana föreskrifter om dessa som är nödvändiga för en ändamålsenlig organisering av ett sammanträde och för tryggnad av att sammanträdet förlöper störningsfritt inklusive talarens skyldighet att hålla sig till det ärende som behandlas. Det väsentliga innehållet i begränsningarna och de väsentliga bestämmelserna om yttrandefriheten anges således i den aktuella paragrafen i kommunallagen. Bestämmelserna i arbetsordningen får inte strida mot jämställdhetsprincipen eller hindra fullmäktige att uttrycka sin ståndpunkt i det ärende som behandlas. En begränsning av längden på anförandena innebär inte något intrång i rätten att diskutera, eftersom de som bett om ordet inte kan förvägras detta. Bestämmelsen syftar till att säkerställa ett smidigt och störningsfritt sammanträde och därmed effektiv tidsanvändning utan att den yttrandefrihet som föreskrivs i grundlagen kränks.

Grundlagsutskottet har redan i fråga om s.k. tvångssamkommuner (GrUU 31/1996 rd) bedömt frågan om ändring av grundavtalet (79 §) ur perspektivet för kommunal självstyrelse. Nu föreslås en liknande ändring i fråga om frivilliga samkommuner. Förslaget är förenligt med grundlagsutskottets linje. Den för handen varande frågan avviker från den tidigare bara genom att medlemskapet i samkommunen i det här fallet är frivilligt för kommunerna.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i

vanlig lagstiftningsordning.

Eftersom lagförslaget gäller en principiell fråga med tanke på kommunnivåns representativa demokrati, särskilt när det gäller att begränsa rätten att tala, anser regeringen det

önskvärt att ett utlåtande om propositionen inskaffas från grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av kommunallagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kommunallagen av den 17 mars 1995 (365/1995) 3 § 1 mom., 13 § 2 mom. 3 punkten, 15 §, 36 § 1 mom., 40 § 2 mom., 41 § 1 mom., 53 §, 68 § 1 mom. och 79 §, av dessa 79 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 844/1996, samt fogas till 21 § ett nytt 2 mom., till 47 § ett nytt 4 mom. och till 82 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

3 §

Tillämpning av stadgandena

I den kommunala förvaltningen skall denna lag iakttas, om inte något annat bestäms genom lag.

13 §

Fullmäktiges uppgifter

Fullmäktige skall

3) fatta beslut om grunderna för ekonomin, finansieringen och placeringsverksamheten samt godkänna budgeten,

15 §

Fullmäktiges arbetsordning

I en arbetsordning som godkänns av fullmäktige eller i annan instruktion skall ingå bestämmelser om fullmäktiges verksamhet, om kallande av en ersättare att tjänstgöra i en

fullmäktigeledamots ställe, om behandlingen av fullmäktigeledamöternas motioner och om fullmäktige grupper som fullmäktige har bildat för arbetet i fullmäktige. För en ändamålsenlig organisering av fullmäktiges sammanträde och för tryggnad av att sammanträdet förlöper störningsfritt kan arbetsordningen också innehålla behövliga bestämmelser om yttranderätten och begränsning av längden på anförandena.

21 §

Återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid

Saken anhängiggörs på framställning av kommunstyrelsen eller genom att minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige tar initiativ därtill.

36 §

Valbarhet till andra organ

Valbar till en nämnd är den som är valbar till fullmäktige, dock inte

1) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden,

2) den som är anställd hos ett samfund eller en stiftelse som verkar inom nämndens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmanderätt, eller

3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i ett affärsdrivande samfund, om det är fråga om ett sådant samfund som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden.

---

40 §

Felaktigt förfarande i förtroendeuppdrag

Fullmäktige kan avstänga den förtroendevalde från hans uppdrag för den tid utredningen eller rättegången pågår. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning. Ett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.

41 §

Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott vars art eller det sätt på vilket det begåtts visar att han inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget förutsätter, kan fullmäktige avstänga honom från hans uppdrag för den tid rättegången pågår. Ett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.

---

47 §

Felaktigt förfarande i tjänsteutövning och avstängning från tjänsteutövningen

---

Ett i 2 och 3 mom. avsett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.

53 §

Beredning av fullmäktigeärenden

Kommunstyrelsen skall bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av det tillfälliga utskott som avses i 22 § eller av den revisionsnämnd som avses i 71 §.

Det tillfälliga utskottet skall inhämta kommunstyrelsens utlåtande i de ärenden som det skall bereda.

68 §

Bokslut

Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. Kommunstyrelsen skall uppgöra ett bokslut för räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning samt efter revision förelägga bokslutet för fullmäktige före utgången av juni året efter räkenskapsperioden.

---

79 §

Ändring av grundavtalet

Grundavtalet kan ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Om kommunen enligt lag skall vara medlem i en samkommun inom något verksamhetsområde och på ett visst område, kan en medlemskommun dock inte utan sitt samtycke åläggas att delta i skötseln av nya frivilliga uppgifter och i kostnaderna för dem.

82 §

Valbarhet till samkommunens organ

Till en direktion och en kommitté kan dock väljas också den som inte är valbar till andra organ i samkommunen eller vars hemkom-

mun inte är medlemskommun i samkommunen. Denna lag träder i kraft den .

_____

_____

Helsingfors den 27 april 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Region- och kommunminister *Martti Korhonen*

*Bilaga**Parallelltexter*

Lag

om ändring av kommunallagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kommunallagen av den 17 mars 1995 (365/1995) 3 § 1 mom., 13 § 2 mom. 3 punkten, 15 §, 36 § 1 mom. 3 punkten, 40 § 2 mom., 41 § 1 mom., 53 §, 68 § 1 mom. och 79 §, av dessa 79 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 844/1996, samt *fogas* till 21 § ett nytt 2 mom., till 47 § ett nytt 4 mom. och till 82 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

3 §

*Tillämpning av stadganden.**Tillämpning av stadgandena*

I den kommunala förvaltningen skall denna lag iakttas, om inte något annat *stadgas* eller bestäms genom lag *eller med stöd av ett specificerat bemyndigande i lag.*

I den kommunala förvaltningen skall denna lag iakttas, om inte något annat bestäms genom lag.

13 §

Fullmäktiges uppgifter

Fullmäktige skall:

3) fatta beslut om grunderna för ekonomin och finansieringen samt godkänna budgeten,

3) fatta beslut om grunderna för ekonomin, finansieringen *och placeringsverksamheten* samt godkänna budgeten,

15 §

Fullmäktiges arbetsordning.

I en arbetsordning som godkänns av fullmäktige eller i annan instruktion skall ingå bestämmelser om fullmäktiges verksamhet, om kallande av en ersättare att tjänstgöra i en fullmäktigeledamots ställe, om behandlingen av fullmäktigeledamöternas motioner och om fullmäktige grupper som fullmäktige har bildat för arbetet i fullmäktige.

15 §

Fullmäktiges arbetsordning

I en arbetsordning som godkänns av fullmäktige eller i annan instruktion skall ingå bestämmelser om fullmäktiges verksamhet, om kallande av en ersättare att tjänstgöra i en fullmäktigeledamots ställe, om behandlingen av fullmäktigeledamöternas motioner och om fullmäktige grupper som fullmäktige har bildat för arbetet i fullmäktige. *För en ändamålsenlig organisering av fullmäktiges sammanträde och för tryggnad av att sammanträdet förlöper störningsfritt kan arbetsordningen också innehålla behövliga bestämmelser om yttranderätten och begränsning av längden på anförandena.*

21 §

Återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid

Saken anhängiggörs på framställning av kommunstyrelsen eller genom att minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige tar initiativ därtill.

36 §

Valbarhet till andra organ

Valbar till en nämnd är den som är valbar till fullmäktige, dock inte

- 1) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden,
- 2) den som är anställd hos ett samfund eller en stiftelse som verkar inom nämndens uppgiftsområde och där kommunen har bestämmanderätt, eller
- 3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i ett affärsdrivande samfund, om det är fråga om ett sådant samfund som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i organet.

- 3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i ett affärsdrivande samfund, om det är fråga om ett sådant samfund som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas *i nämnden.*

---

40 §

Felaktigt förfarande i förtroendeuppdrag

Fullmäktige kan avstänga den förtroendevalde från hans uppdrag för den tid utredningen eller rättegången pågår. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning.

41 §

Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott vars art eller det sätt på vilket det begåtts visar att han inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget förutsätter, kan fullmäktige avstänga honom från hans uppdrag för den tid rättegången pågår.

Fullmäktige kan avstänga den förtroendevalde från hans uppdrag för den tid utredningen eller rättegången pågår. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning. *Ett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.*

41 §

Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott vars art eller det sätt på vilket det begåtts visar att han inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget förutsätter, kan fullmäktige avstänga honom från hans uppdrag för den tid rättegången pågår. *Ett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.*

---

47 §

Felaktigt förfarande i tjänsteutövning och avstängning från tjänsteutövningen

---

Ett i 2 och 3 mom. avsett beslut om avstängning kan verkställas omedelbart.

53 §

Beredning av fullmäktigeärenden

Kommunstyrelsen skall bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av den revisionsnämnd som avses i 71 §.

53 §

Beredning av fullmäktigeärenden

Kommunstyrelsen skall bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av fullmäktiges verksamhet eller som har beretts av *det tillfälliga utskott som avses i 22 §* eller av den revisionsnämnd som avses i 71 §.

Det tillfälliga utskottet skall inhämta kom-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

68 §

Bokslut

Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. För räkenskapsperioden skall uppgöras ett bokslut som skall föreläggas fullmäktige före utgången av juni året efter räkenskapsperioden

68 §

Bokslut

kommunstyrelsens utlåtande i de ärenden som det skall bereda.

Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. Kommunstyrelsen skall uppgöra ett bokslut för räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning samt efter revision förelägga bokslutet för fullmäktige före utgången av juni året efter räkenskapsperioden.

79 §

Ändring av grundavtalet

Grundavtalet kan ändras genom samstämmiga beslut av medlemskommuners fullmäktige.

Om kommunen enligt lag skall vara medlem i en samkommun inom något verksamhetsområde och på ett visst område, kan samkommunens grundavtal ändras, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder det och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner. En medlemskommun kan dock inte utan sitt samtycke åläggas att delta i skötseln av nya frivilliga uppgifter och i kostnaderna för dem.

79 §

Ändring av grundavtalet

Grundavtalet kan ändras om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Om kommunen enligt lag skall vara medlem i en samkommun inom något verksamhetsområde och på ett visst område, kan en medlemskommun dock inte utan sitt samtycke åläggas att delta i skötseln av nya frivilliga uppgifter och i kostnaderna för dem.

82 §

Valbarhet till samkommunens organ

Till en direktion och en kommitté kan dock väljas också den som inte är valbar till andra organ i samkommunen eller vars hemkommun inte är medlemskommun i samkommunen.

_____

Denna lag träder i kraft den

_____

